KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2019/1091,

26. juuni 2019,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa seoses mäletsejatelt ja mittemäletsejatelt saadud töödeldud loomset valku sisaldavate toodete eksporti käsitlevate nõuetega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta määrust (EÜ) nr 999/2001, millega kehtestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad, ([1]) eelkõige selle artikli 23 esimest lõiku ja artikli 23a punkti m,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruses (EÜ) nr 999/2001 on sätestatud loomade transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate (TSEde) ennetamise, tõrje ja likvideerimise eeskirjad. Nimetatud määrust kohaldatakse elusloomade ja loomsete saaduste tootmise ja turulelaskmise ning teatavatel erijuhtudel ka nende ekspordi suhtes.

(2) Mäletsejatelt saadud töödeldud loomse valgu ja seda sisaldavate toodete, seega ka orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainete kolmandatesse riikidesse eksportimise keeld kehtestati algselt komisjoni määrusega (EÜ) nr 1234/2003, ([2]) et hoida ära veiste spongioosse entsefalopaatia (BSE) levimist kolmandatesse riikidesse potentsiaalselt saastunud töödeldud loomse valgu kaudu ning sellise valgu taas liitu sissetoomise riski.

(3) Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) ajakohastas töödeldud loomsest valgust tuleneva BSE riskiga seotud kvantitatiivset riskihinnangut 2018. aasta juunis ([3]). EFSA jõudis järeldusele, et töödeldud loomsest valgust tulenevate BSEga nakatumise juhtude üldarv oli 2018. aastal neli korda väiksem kui vastav hinnanguline juhtude arv 2011. aastal.

(4) Töödeldud loomset valku käsitleva EFSA arvamuse esitamise järgselt on asjakohane täiendada määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki E jao punktis 2 sätestatud erandit nii, et see hõlmaks ka mäletsejatelt saadud töödeldud loomset valku sisaldavaid orgaanilisi väetisi ja mullaparandusaineid, mis ei sisalda 1. kategooria materjali ega sellest saadud tooteid ega 2. kategooria materjali ega sellest saadud tooteid peale töödeldud sõnniku.

(5) Seepärast tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki E jao punkti 2, millega keelatakse mäletsejatelt saadud töödeldud loomset valku sisaldavate toodete eksport, vastavalt muuta.

(6) Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki E jao punktis 3 on sätestatud üksnes mittemäletsejatelt saadud töödeldud loomse valgu ja seda sisaldava segasööda ekspordi puhul kohaldatavad tingimused. Mittemäletsejatelt saadud töödeldud loomset valku sisaldavate orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainete eksporti käsitlevaid tingimusi ei ole aga kehtestatud. Seepärast tuleks kõnealuste tingimuste sätestamiseks lisada määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki E jaosse punkt 5.

(7) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

([1]) EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1.
([2]) Komisjoni määrus (EÜ) nr 1234/2003, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 I, IV ja XI lisa ning määrust (EÜ) nr 1326/2001 transmissiivse spongioosse entsefalopaatia ja loomasöötade osas (ELT L 173, 11.7.2003, lk 6).
([3]) *EFSA Journal* 2018; 16(7): 5314.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 26. juuni 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa muudetakse järgmiselt.

1) V peatüki E jaos asendatakse punkt 2 järgmisega:

„2. Ilma et see piiraks punkti 1 kohaldamist, on mäletsejatelt saadud töödeldud loomset valku sisaldavate toodete eksport keelatud.

Erandina ei kohaldata seda keeldu:

a) töödeldud lemmikloomatoidu suhtes, mis sisaldab mäletsejatelt saadud töödeldud loomset valku,

i) mida on töödeldud määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 24 lõike 1 punkti e kohaselt tunnustatud ettevõttes ning

ii) mis on pakendatud ja märgistatud vastavalt liidu õigusaktidele;

b) määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 3 punktis 22 esitatud määratluse kohaste orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainete suhtes, mis sisaldavad mäletsejatelt saadud töödeldud loomset valku või mäletsejatelt ja mittemäletsejatelt saadud töödeldud loomsete valkude segu, eeldusel, et:

i) need ei sisalda 1. kategooria materjali ega sellest saadud tooteid ega 2. kategooria materjali ega sellest saadud tooteid peale sõnniku, mis vastab määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 3 punktis 20 esitatud määratlusele ja mida on töödeldud vastavalt komisjoni määruse (EL) nr 142/2011 XI lisa I peatüki 2. jao punktides a, b, d ja e sätestatud eeskirjadele töödeldud sõnniku turulelaskmise kohta;

ii) asjaomases orgaanilises väetises või mullaparandusaines sisalduv töödeldud loomne valk vastab määruse (EL) nr 142/2011 X lisa II peatüki 1. jaos kirjeldatud erinõuetele;

iii) asjaomane orgaaniline väetis või mullaparandusaine võib sisaldada muid 3. kategooria materjale, mida on töödeldud vastavalt

— ükskõik millisele meetodile määruse (EL) nr 142/2011 IV lisa III peatükis sätestatud töötlemismeetoditest 1–7,

— määruse (EL) nr 142/2011 V lisa III peatüki 1. jaos sätestatud nõuetele, kui tegemist on kompostiga või loomsete kõrvalsaaduste biogaasiks muundamisel tekkinud lagundamisjääkidega, või

— määruse (EL) nr 142/2011 XIII lisas sätestatud erinõuetele, kui asjaomast materjali võib kasutada orgaanilises väetises või mullaparandusaines;

iv) need on toodetud määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 24 lõike 1 punkti f kohaselt tunnustatud ettevõttes;

v) need on segatud piisava koguse sellise koostisainega, mille asjaomase orgaanilise väetise või mullaparandusaine tootmiskoha liikmesriigi pädev asutus on heaks kiitnud ja mis muudab toote loomadele vastuvõetamatuks või takistab muul viisil tõhusalt segu väärkasutamist söödana. Kõnealune koostisaine tuleb segada orgaanilise väetise või mullaparandusainega kas asjaomast väetist või mullaparandusainet tootvas ettevõttes või selleks otstarbeks registreeritud ettevõttes kooskõlas määruse (EL) nr 142/2011 XI lisa II peatüki 1. jao punktiga 2.

Sihtriigiks oleva kolmanda riigi pädeva asutuse nõudel võib asjaomase orgaanilise väetise või mullaparandusaine tootmiskoha liikmesriigi pädev asutus lugeda vastuvõetavaks muude kui asjaomases liikmesriigis heaks kiidetud koostisainete või meetodite kasutamise orgaanilise väetise või mullaparandusaine söödana kasutamise ärahoidmiseks, kui see ei ole vastuolus määruse (EL) nr 142/2011 artikli 22 punktis 3 ja XI lisa II peatüki 1. jao punktis 3 sätestatud eeskirjadega;

vi) neid on haigusetekitajatest puhastamiseks töödeldud vastavalt määruse (EL) nr 142/2011 XI lisa II peatüki 1. jao punktile 5;

vii) nende pakendile või mahutile on kinnitatud etikett, millele on kantud sõnad „orgaaniline väetis või mullaparandusaine/põllumajandusloomade karjatamine ja kultuuride söödana kasutamine vähemalt 21 päeva jooksul pärast kasutamist on keelatud“;

viii) nende ekspordil järgitakse järgmisi tingimusi:

— neid transporditakse plommitud mahutites asjaomast orgaanilist väetist või mullaparandusainet tootvast ettevõttest või registreeritud ettevõttest, kus toimub toote loomadele vastuvõetamatuks muutva koostisaine lisamine, otse liidu territooriumilt väljumise kohta, milleks on komisjoni otsuse 2009/821/EÜ I lisas loetletud piiripunkt. Enne toote liidu territooriumilt väljumist teavitab asjaomase orgaanilise väetise või mullaparandusaine transpordi korraldamise eest vastutav ettevõtja asjaomase piiripunkti pädevat asutust saadetise saabumisest väljumiskohta;

— saadetisega on kaasas nõuetekohaselt täidetud kaubadokument, mis on koostatud määruse (EL) nr 142/2011 VIII lisa III peatüki punktis 6 sätestatud näidise kohaselt ja väljastatud komisjoni otsusega 2004/292/EÜ kasutusele võetud ühtsest veterinaariaalasest elektroonilisest süsteemist (TRACES). Sellel kaubadokumendil peab väljumiskoha piiripunkt olema märgitud lahtrisse I.28;

— saadetise saabumisel väljumiskohta kontrollib piiripunkti pädev asutus riskipõhiselt piiripunktis tollile esitatud konteinerite plomme. Kui plommi kontrollimise tulemus ei ole rahuldav, tuleb saadetis kas hävitada või saata tagasi kaubadokumendi lahtris I.12 märgitud päritoluettevõttesse;

— piiripunkti pädev asutus teavitab kaubadokumendi lahtris I.4 märgitud pädevat asutust süsteemi TRACES kaudu saadetise saabumisest väljumiskohta ning vajaduse korral plommi kontrollimise tulemusest ja võetud parandusmeetmetest;

— pädev asutus, kes vastutab päritolutootmisettevõtte või selle registreeritud ettevõtte eest, kus toimub toote loomadele vastuvõetamatuks muutva koostisaine lisamine, viib läbi riskipõhise ametliku kontrolli, et kontrollida esimese ja teise taande järgimist ning seda, kas mäletsejatelt saadud töödeldud loomset valku või mäletsejatelt ja mittemäletsejatelt saadud töödeldud loomsete valkude segu sisaldava orgaanilise väetise või mullaparandusaine iga eksporditava saadetise puhul on saadud piiripunkti pädevalt asutuselt süsteemi TRACES kaudu kinnitus väljumiskohas tehtud kontrolli kohta.

Punkti 2 alapunkti b alapunktides v, vii ja viii sätestatud tingimusi ei kohaldata selliste orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainete suhtes, mis on pakendatud lõpptarbijale kasutamiseks ette nähtud kuni 50 kg kaaluvatesse müügipakenditesse.“

2) V peatüki E jaosse lisatakse punkt 5:

„5. Eksportimiseks ette nähtud orgaanilised väetised ja mullaparandusained, mis sisaldavad töödeldud loomset valku, mis on saadud üksnes mittemäletsejatelt, ega sisalda mäletsejatelt pärit materjali, vastavad järgmistele tingimustele:

a) käesoleva jao punkti 2 alapunkti b alapunktides i, ii, iii, iv, v, vi ja vii sätestatud tingimused. Punkti 2 alapunkti b alapunktides v ja vii sätestatud tingimusi ei kohaldata selliste orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainete suhtes, mis on pakendatud lõpptarbijale kasutamiseks ette nähtud kuni 50 kg kaaluvatesse müügipakenditesse;

b) mittemäletsejatelt saadud töödeldud loomne valk, mida toode sisaldab, on toodetud töötlemisettevõttes, mis vastab IV peatüki D jao punktis c sätestatud nõuetele ja on loetletud vastavalt V peatüki A jao punkti 1 alapunktile d;

c) need on toodetud ettevõttes, kus töödeldakse üksnes selliseid orgaanilisi väetisi ja mullaparandusaineid, mis ei sisalda mäletsejatelt pärit materjali.

Erandina sellest konkreetsest tingimusest võib pädev asutus lubada eksportida käesolevas punktis osutatud orgaanilisi väetisi ja mullaparandusaineid, mis on toodetud ettevõttes, kus töödeldakse mäletsejatelt pärit materjali sisaldavaid orgaanilisi väetisi või mullaparandusaineid, kui rakendatakse tõhusaid meetmeid, millega hoitakse ära üksnes mittemäletsejatelt pärit materjali sisaldavate orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainete ning mäletsejatelt pärit materjali sisaldavate orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainete vaheline ristsaastumine;

d) nende transportimiseks liidu territooriumilt väljumise kohta kasutatakse uut pakkematerjali või selliseid mahtlastipakendeid, mida ei kasutata mäletsejatelt pärit materjali transportimiseks või mis on ristsaastumise ärahoidmiseks eelnevalt puhastatud vastavalt dokumenteeritud korrale, mille pädev asutus on eelnevalt heaks kiitnud.

Punkti 5 alapunktides c ja d sätestatud tingimusi ei kohaldata selliste orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainete suhtes, mis on pakendatud lõpptarbijale kasutamiseks ette nähtud kuni 50 kg kaaluvatesse müügipakenditesse.“